

Obsah :

1. Pozvání na kněžské svěcení	1
2. Nová Terezie	2
3. Důležitější než všechny "akce"	4
4. Novicmistrová	4
5. Jak bych kázala o Marii	8
6. Myšlenky sv.Terezie z Lisieux	9
7. Mystické spojení s Marií	13
8. Jsi milovaný člověk	14
9. Informace	16

1. Pozvání na kněžské svěcení

Jménem našeho spolubratra Vás srdečně zveme k účasti na bohoslužbě 18.září 1993, při které bude v našem poutním kostele P.Marie Karmelské v Kostelním Vydří vysvěcen na kněze náš spolubratr

jáhen Benedikt Křižan

Bohoslužba svěcení bude zahájena v 10 hodin dopoledne. Primiční mši svatou bude novokněz slavit 25.září 1993 v 10 hodin ve svém rodišti ve Velkém Záluží, ve Slovenské republice.

Motta jeho primičního oznámení :

Pán mi řekl: "Stačí ti má milost, protože síla se dokonale projevuje v slabosti."

"Neboť když jsem slabý, tehdy jsem silný."

(2 Kor 12,9.10)

2. Nová Terezie

Antonio Sagardoy OCD / Linz

21. března 1993 byla v Římě svatořečena Teresa de los Andes. "Nová Terezie" pochází z Chile a spojuje náš řád zvláštním způsobem s křesťany v Latinské Americe. P. Antonio nám ji představuje.

Na začátku mého setkání s Terezií de los Andes jsem chtěl v jejím životě odhalit něco velkolepého. Četl jsem její dopisy, jeden po druhém, v naději, že u ní najdu něco mimořádného. Ale nic takového v tom krátkém, přesně dvacetiletém životě není. Terezie neměla žádné zvláštní úkoly ani funkce. Není ani zakladatelkou klášterů ani postavou sociální revoluce ani teoložkou s charizmatickými, novými myšlenkami. Když zemřela, její klášterní život sotva začal...

A přece jsem nebyl zklamán: Nenašel jsem sice v Terezíně životě žádné supervýkony nebo "mystické vlohy", a přesto jsem stál před ní s jistotou, že mám před sebou velkolepého člověka. Její život byl veskrze všední. Avšak v této všednosti bylo něco neobvyklého: zralost jejích výpovědí a hluboký rozměr jejích kroků a jednání. Četl jsem slova dospívajícího děvčete v jeho 17 a 19 letech a kroutil hlavou úžasem a obdivem...

Juana Fernández Solar, narozená 13. července 1900 v Santiagu de Chile, byla ze sedmi dětí vlivné rodiny, která byla známá v akade-mických a vědeckých kruzích města. Vede život dobře situovaného děvčete v tehdejší Chile: milována a rozmazlována, zaměstnána vyučováním hudby, sportem, plaváním, jízdou na koni, dovolenou u moře... Smrt dědečka, váženého lékaře, přináší bolestný obrat : finanční situace rodiny se vůčihledě zhoršuje, rodiče musí statek opustit, otec je nucen přijmout práci jinde, mimo rodinu. Juana a jedna z jejích sester jdou v důsledku toho do nternátu. Tamější školácký nátlak, že musejí i o přestávkách mezi sebou mluvit francouzsky, který je pro žákyně momentálně velmi nepřijemný, se ukáže požehnaným: Terezie se tak dostane do styku se spisy Terezie z Lisieux. V karmelitce z Evropy, nedávno zesnulé, objeví hlubokou duševní spřízněnost. Vyroste u ní touha stát se také karmelitkou. Avšak její slabé zdraví ji nutí dlouho pochybovat o uskutečnění tohoto úmyslu. Naprosto nepochopená přibuzenstvem a v modlitbě dlouhou dobu bez útěchy vstoupí konečně ještě ani ne devatenáctiletá do Karmelu de los Andes. Její klášterní život

jako *Terezie od Ježíše* potrvá jen jedenáct měsíců. Při onemocnění tyfem se její zdravotní stav velmi rychle zhorší. "In articulo mortis" (tváří v tvář smrti) skládá - po třech týdnech postulátu a jen šesti týdnech noviciátu - řádové sliby. Čtyři dny nato, 12. dubna 1920, umírá v kruhu spolusester.

Neúplný deník a množství dopisů tvoří její duchovní pozůstalost. V Latinské Americe se staly tyto spisy pro mnoho lidí zdrojem duchovní potravy. Nechci zamlčovat, že se v nich setkáváme s mluvou, která nám, čtena s evropskou mentalitou končícího 20. století, připadá nabobtnalá a jímavá, málo strážlivá; její náboženství se nám bude zdát tu a tam nezralé a pro mnohé uši prostomyslné. Nechtěl bych tento dojem ani opomíjet ani zastírat, myslím však, že se přesto vyplatí, věnovat sluchu této jihoamerické dívce.

Duchovní rozměr, který Juanita vkládá do jednotlivých kroků svého mladistvého všedního dne, ukazuje příkladně, na čem záleží: nikoli velké výkony, ale obyčejné činy, konané v důvěrném spojení s Kristem, dávají životu cenu. Snad patří tato tak nekomplikovaná pravda k prorockému poslání naší nové světice, která zdánlivě nevykonala nic mimořádného.

Chtěla bych, aby se Ježíš stal Vaším důvěrným přítelem, jemuž můžete otevřít své unavené a utrpením naplněné srdce. Kdo, můj milý stařečku, lépe pochopí hloubku a sílu Vašich starostí než náš Pán. Můj milý tatínku, jak silně by se změnil Váš život, kdybyste často přicházel k němu jako k příteli! Myslíte, že by Vás Ježíš nepřijal ?

Teresa de los Andes

(z dopisu svému otci, psaného během noviciátu v Karmelu [1920])

(Od stejného autora vyšel zápisník s podrobnou biografií a mnoha texty z písemného odkazu této nové světice z Karmelu: Antonio Sagardoy OCD, Teresa de los Andes. Meine Jugend gehört Gott [Moje mládí patří Bohu], Wien 1992.)

Eine neue Teresa, Karmel-Impulse II, 1993
Přeložil Dr. Vojtěch Pola.

3. Důležitější než všechny "akce"

Jan od Kříže

Když někdo v sobě chová něco z oné hluboké lásky k Bohu, která touží po mlčícím ústraní, pak bychom mu i církvi způsobili velké zlo, kdybychom ho byť jen na okamžik nutili k "aktivitě" a k jinak významné činnosti. Vždyť Bůh sám nás zapřísahá, abychom duši nevyrušovali z takového setkání lásky. Kdo se toho potom beztrestně odváží? Koneckonců jsme byli pro takovou lásku stvořeni! Na to by měli pomyslet i ti "aktivní", kteří se domnívají, že svým mluvením a celým svým vnějším snažením slouží světu. Měli by pomyslet na to, že by více prospěli církvi a že by více udělali radost Bohu, kdyby aspoň malou část takto spotřebovaného času ztrávili s Bohem na modlitbě, i kdyby jejich modlitba byla ještě velmi ubohá. Přírůstek duchovní síly, který by takto dostali darem, by je uschopnil způsobit jedinou akcí více - a s menším vynaložením sil - než tisícem jiných. Co dělají, než že se unavují a přece nedokáží téměř nic, ano někdy vůbec nic, pokud nenadělají dokonce škodu.

Bůh nás chraň toho, aby se sůl zkazila. Co se zdá, že někdo vykoná navenek - v jádru nebude ničím. Neboť dobré dílo se nevykoná jinak než mocí, vycházející od Boha. Kolik by se o tom dalo napsat!

Duchovní zpěv 28

Johannes von Kreuz: Wichtiger als alle "Aktionen",
Karmelimpulse III/1993).
Přeložil Dr. Vojtěch Pola.

4. NOVICMISTROVÁ

V předminulém čísle "Karmelu" 1/93 jsme slíbili, že z knihy "Duchovní realismus Terezie z Lisieux" přeložíme též dodatek o novicmistrové. V něm se pojednává o výchově novickek, ale stať může posloužit i rodičům při výchově jejich dětí a ostatním učitelům a vychovatelům.

Mnozí čtenáři by se asi chtěli dovědět, jaký úkol má novicmistrová, aby pochopili, jakou úlohu měla Terezie u novickek. Zároveň poznají, jak dokonale ji svěťice splnila.

Ve Francii novicky nazývají obyčejně řeholnici, která je pověřena jejich formací, "Mère Maitresse", t.j. Matka učitelka. Ten titul jí opravdu přináležejí, neboť ona je vskutku učitelka i matka jejich duší.

Matka předává život. Učitelka vyučuje nauce. V řádu duchovním jsou si ostatně život i nauka velmi blízko. K nadpřirozenému životu je třeba víry. "Kdo věří v Syna, má život věčný" (Jan 3,36). A protože věřit znamená přijmout nauku Ježíšovu, je dar života úzce spjat s výukou Božího poselství: žijeme, protože věříme, věříme, protože jsme slyšeli.

Každý křesťan ve stavu milosti už tím, že žije životem Božím a že jeho modlitba a jeho příklad jsou tichým kázáním, je přidružen k Božím otcovství. Přispívá ke zrození duší k duchovnímu životu na základě a podle míry svého spojení s Bohem. Tak je tomu i u novicmistrové. Její duchovní materství by ztratilo veškerou účinnost, kdyby nebylo zakořeněno v osobní svatosti. Matka novicmistrová může dávat jen z nadmíry života, který se vylévá z její duše.

Poznání samo o sobě není plodné, jen láska mu dává plodnost. Jestliže novicmistrová je opravdu spojena s Bohem, její vyučování, prodchnuté láskou, bude pravda a život. Bude prostým nástrojem čerpajícím všechnu sílu z lásky, její slovo uvede duše do styku s Bohem.

Novicmistrová nemá za úkol předkládat mladým sestrám abstraktní vědu o Bohu a božských věcech, ale živé svědectví milující duše, které je ovocem dlouhé a vřelé důvěrnosti s Milým, o němž mluví. Novicky, které přijímají toto svědectví, by měly postřehnout, že novicmistrová jim sděluje svou vlastní zkušenost radosti a jistoty své duše, celou vědu získanou milostí, světlem a láskou, která tryská z hlubin její bytosti, v níž přebývá Bůh.

V mladých novickách, které dychtí po přímém svědectví a jsou ochotny sklonit se před žitým svědectvím, vznikne z tohoto styku vroucí touha, aby i v sobě viděly hloubky, které snad pocítovaly v duši, která se pro ně tak otvírá.

Avšak osobní svatost novicmistrové, ať je sebenutnější, sama nestačí k přijetí tohoto úkolu. Je to něco podobného jako kněžství a "nikdo si nemůže tu důstojnost vzít sám, nýbrž musí být povolán od Boha" (Žid 5,4). Bez Božího povolání projeveného volbou představených by ani svěťice neměla způsobit mluvit k novickám v Kristově jménu.

Nadto ke splnění takového úkolu je potřebí jistých vrozených vlastností, které Bůh dává, komu chce: rovnováha, zdravý

úsudek, intuice, dary srdce, snadnost ve styku s lidmi a něco, co se dá těžko definovat, co přitahuje a budí důvěru.

K těmto přirozeným talentům se musí novicmistrová snažit připojit znalost Písma sv., církevních Otců a autorů svého řádu. Ať usiluje o to, aby získala solidní duchovní a teologické vzdělání, znalost psychologie, které jí pomohou proniknout do mentality jejích novicetek, poznat hluboký smysl světa, v němž žily, a prostředí, které je vytvářelo, a konečně nabýt bohatou zkušenost způsobu života, na který je má připravit.

Formace mladých je náročná dnes ještě více než dříve. Novicmistrová musí tedy důkladně studovat prameny a přizpůsobit je dnešní době. Jen tehdy noviciát dosáhne cíle, pro který byl ustanoven.

Účel noviciátu

Kodex církevního práva označuje dvojí cíl noviciátu. Tato doba zkoušky má umožnit posudek, zda přijaté osoby jsou skutečně v řádu fyzickém, morálním a duchovním způsobilé vést způsob života, který je vlastní institutu, pro který se rozhodují. Je též zřízena pro to, aby si novicky postupně zvykaly na společný život a aby se vzdělávaly v duchovním životě, jak je pojmán a praktikován v institutu.

Rozpoznávání povolání a jejich formace jsou tak důležité úkoly pro budoucnost řádu, že vše v noviciátě musí být zorganizováno tak, aby se usnadnilo jejich splnění. Novickám musí být dány podmínky, aby se nejprve mohly setkat s Kristem, kterému se chtějí odevzdat, a potom aby poznaly život, v němž, jak věří, jemu mají sloužit.

Mlčení a samota, hluboká modlitba, styk s evangeliem, atmosféra pokoje, které dovolují duším hledat Boha, žít v jeho milované přítomnosti, nechat se přetvořit jeho Duchem, jsou v noviciátě životní podmínky, kterým se musí dát přednost před všemi ostatními, a které musí být za každou cenu zachovány.

Ale to by nestačilo. Je ještě třeba dát mladým možnost setkávat se se způsobem života institutu a osvojit si jeho ducha. Novicmistrové přísluší, aby je na základě pramenů seznamovala živým a jasným způsobem s původem řádu, s jeho svatými a jeho tradicemi, s jeho charakteristikou, s jeho posláním v církvi. Upozornit je na radosti a utrpení, na zvláštní pokušení v jejich povolání, a postavit je aspoň někdy, pokud to dovoluje doba formace, do životních situací blízkých těm, do kterých se později dostanou.

Metody formace

Za výchovu mladých sester a za volbu používaných metod jsou zodpovědné představená a novicmistrová.

(Pozn.: Mezi různými metodami jsou některé zastaralé, které je nutno prostě vyloučit. To ať rozliší novicmistrová v souhlase se svými představenými a s ohledem na stupeň vývoje svých novicetek. Všeobecně řečeno, jistě kdysi používané praktiky k podnícení horlivosti novicetek připadají dnes jako dětinské. Je lepší stavět spíše na lásce k Bohu a k duším.)

Mladí mají rádi "dát se bez počítání". To je vzácný úmysl, je dobré jej povzbuzovat, jen je třeba jej řídit. Váží si upřímného daru pravdy, všeho, co vychází opravdu ze srdce. Matka novicmistrová musí proto bdít nad tím, aby nezaváděla nic vyumělkovaného nebo zvykového. Zachovávat řehole, stanov a nutných zvyklostí stačí udržovat spontaneitu novicetek, formovat jejich vůli a zajišťovat společnou kázeň. Není nutné je zatěžovat zbytečnými předpisy, které by byly překážkou veškeré iniciativy. Pravý způsob, jak je milovat, je být v nejvyšší míře "jejich". Novicky musí cítit, že novicmistrová je jim zcela oddána. Budou to cítit, když se při vykonávání svého úřadu nestará o svoji popularitu a nebojí se, když to okolnosti připouštějí, přizpůsobit se jejich způsobu nazírání.

Nesmí proto zdůrazňovat to, co ji odděluje od jejích novicetek, spíše získá, když ukazuje to, co ji s nimi sblížuje. Její vliv na ně se pak velmi rozšíří, avšak pod tou podmínkou, že tato jednota není strojeným postojem, ale je hluboce zakořeněna v jejím srdci. Tím, že se stane všem vším, se nezříká ničeho ze svého úřadu, bude jej naopak lépe vykonávat. Být jejich vůbec neznamená vydat novicky sobě samým.

Novicmistrová jim má dodat elán, nadchnout je pro cesty Boží, a to bez nějakých frází, prostým a konkrétním vyučováním a přitom velmi nadpřirozeným. Mladí touží po podstatném. Novicmistrová ať je stále spojena s Bohem, pak jim dovede mluvit o jediném potřebném. Místo aby vnucovala jakoby z vnějšku ctnostné "manýry", ať se raději snaží zavést duše na hlubinu, přivést je k tomu, aby byly uchváceny uvnitř a tak z vlastní iniciativy šly bez přestání za hlasem Božím.

Nadto má za úkol dát novickám společenského ducha. To je v této době tím snadnější, že tento duch odpovídá skutečné

potřebě mladých, kteří nechtějí žít vedle sebe, ale chtějí se spojit a kráčet spolu. Ona bude viditelným středem, pojítkem jejich malé komunity. Má uskutečnit jednotu ducha a srdce, vytvořit živou atmosféru prochnutou láskou k Bohu a sesterskou láskou, navzájem se milující přes nevyhnutelné, ale cenné rozdíly.

Jistě nebude všechno dokončeno v duších na konci roků formace. Ale jestliže novicmistrová zasévala v lásce a ve víře, jiné později budou sklízet, neboť Bůh neopomene dát růst.

(Dodatek ke knize "Duchovní realismus Terezie z Lisieux, která vyšla v Karmelitánském nakladatelství, 1992)

Přeložil P. Metoděj Minařík.

5. Jak bych kázala o Marii

Terezie z Lisieux

Jak ráda bych se byla stala knězem, abych kázala o Panně Marii! Jen jedinkrát by mi to stačilo, abych řekla všecko, co si myslím o tomto předmětu víry!

Napřed bych řekla, že víme jen málo o jejím životě.

A proto bychom o ní neměli říkat věci nepravděpodobné věci, o nichž nemáme žádné znalosti, jako na příklad, že ještě jako docela malá, tříletá, šla do chrámu, aby se zasvětila Bohu ve žhavé lásce a se zcela mimořádnými pocity; ve skutečnosti tam asi šla jednoduše proto, aby poslechla rodiče.

A proč říkat, že od okamžiku, co uslyšela prorocká slova starce Simeona, měla ustavičně před očima utrpení Ježíšovo; "Tvou vlastní duši pronikne meč", řekl stařec. To tedy neplatilo pro přítomnost, byla to všeobecná předpověď do budoucna.

Aby se mi kázání o sv. Panně líbilo a bylo mi užitečné, musím vidět před sebou její život, jaký skutečně byl, a ne, jak jsme si ho vymysleli; jsem přesvědčena, že její skutečný život byl docela jednoduchý. Představujeme si ji tak vzdálenou. Měli bychom ukazovat, že ji lze napodobovat, měli bychom představovat její ctnosti, říkat, že žila z víry jako my, a přinášet pro to důkazy z evangelia, kde čteme: "Nerozuměli, co jim říkal." A jiné místo, neméně tajemné: "Jeho otec a jeho matka se divili, co se o něm říkalo." Tento údiv ukazuje na určitý úžas, nemyslíte?

Je jistě správné mluvit o jejích přednostech; ale neměli bychom

se na to omezit. Když se musí v kázání pořád jen volat Ach! Ach!, máme toho dost! Kdo ví, zda to mnohého nepřivede k tomu, že vůči takovému nadřazenému tvorovi pocituje odcizení a nakonec si jen může říci: Když je to tak, raději se stáhnou do koutečka a budu tam svítit, jak zrovna budu moci.

(Z rozhovoru s Terezií na jejím lůžku nemocných, 21.8.1897, zapsala její převorka sestra Anežka OCD).

(Wie ich von Maria predigen würde, Karmel-Impulse II, 1993)

Přeložil Dr. Vojtěch Pola

6. Myšlenky sv. Terezie z Lisieux (2)

T. Beierle OCD / M. Jakel OCD

"Potřebuji srdce ..."

(z básně)

Je něco jako "prahlad", s nímž přicházíme na svět a který nám zůstává celý život. Terezie ho vyjádřila slovy: "Potřebuji srdce, které ke mně žhne něžnou láskou..." Že tento hlad po lásce musí být neustále kojen, je vidět zejména v takzvané "době kojení", kdy mezi matkou a dítětem je ještě vše takřka "v proudu". Tehdy jsme nejen pili mléko matky, ale "proudily" do nás také její myšlenky, její city, její životní zaměření. Proto jsme v duši, v duchu a v těle utvářeni svou matkou. Šťasten, kdo měl matku, o níž může zpětně říci: Byla tu vždycky pro mne a vždycky stála při mně! Mnohý musí k tomu dodat: Mnoho se pro mne naplakala, musela mě často hubovat, byla přísná, často řekla "ne". Ještě jednou šťasten, kdo přesto může říci: Ale vždycky jsem měl základní pocit, že mě miluje! A co od ní vycházelo, nebyla touha po moci, po uplatnění, po majetku, ale blahovolná láska.

Avšak i v tom případě, že jsem to tak ve svém dětství nezažil - Bůh mě může přesto spasit a ustálit v tomto důležitém základním pocitu, který my lidé tolik potřebujeme. Terezie je ze zkušenost o tom přesvědčena. V jedné z osmi slok básně z r. 1895, zaměřené na Srdce Ježíšovo, vyznává:

Potřebuji srdce, které hoří něžností ;
které mi dává oporu a nikdy neuhýbá.
A které moje slabosti miluje skoro víc než moje síly
a neopouští mě ve dne v noci.
Ale protože jsem každého tvora viděla smrtelného,
může mi pomoci jen Bůh, který se stává člověkem,
stává se mým bratrem a umí trpět.

Terezie dokázala říci : "Potřebuji...!" Tak našla Boha, o němž věděla : On je tu vždycky pro mne a mohu k němu přijít v každém stavu neštěstí. Důležité je jen, abych přišla. A konečně jen on - v té míře, kterou mu věnuji - může spasit, co musí být v mém životě vykoupěno.

P.Theophan Beierle OCD

" Maria je víc matka než královna "
(Poslední rozhovory, 21.8.1897)

Tereziin vztah k Marii byl, z pohledu náboženského prostředí její doby, úžasně jasný a prostý. Co vůbec nemůže potřebovat, je abstraktní, doktrinální přístup bažící po zázracích. Ještě na lůžku nemocných, několik měsíců před smrtí, objasňuje svým sestřám (máme o tom záznamy více svědků), že by Marii život chtěla pozorovat "jak opravdu byl, ne život smyšlený". Od kazatelů si přeje, aby "představovali její skutečný život, jak ho vidí evangelium".

A přesto - nebo právě proto ? - je Terezin vztah k Marii mimořádně vřelý a živý. V jejích očích to není královna, panovnice a vladařka - mariánské tituly, které byly tehdy velmi užívané ; Maria je, jak zdůrazňuje ještě jednou před svou smrtí, "víc matka než královna", a to velmi konkrétně i pro Terezii samu. Ano, nestydí se vyznat : "Pochopila jsem, že nade mnou bděla, že jsem byla jejím dítětem. Proto jsem ji mohla nazývat jen « Mama », « maminko », protože se mi to zdálo něžnější než « Matka » ."

Jak došla Terezie k takovému hlubokému vztahu lásky k Marii? Za důležitou v tom ohledu - jinak její význam nelze přeceňovat - musíme považovat událost, kterou zažila jako desetiletá před sochou Matky Boží v domě jejich rodiny. V těžké, léta trvající dětské depresi se Terezie modlila před tímto obrazem a nacházela úlevu ve své psychické nouzi: "Náhle se sv. Panna zdála krásná, tak krásná, že jsem nikdy nic

krásnějšího neviděla. Její tvář vyjadřovala nevýslovnou dobrotu a něhu. Co mě však proniklo až na dno mého srdce, byl úchvatný úsměv sv. Panny." Terezie od té doby ví, že je svou « Maminkou Marii » milována a až do konce života na tento "úsměv" nezapomene, zůstane v jejím srdci hluboko vrytý.

Druhým důvodem je zřejmě charakteristická podobnost obou těchto žen. V Marii, jak ji líčí evangelia, našla Terezie svůj "praobraz", v němž mohla poznat svou vlastní bytost. Zaměřena na Marii nacházela v průběhu svého života postupně svůj způsob, jak se přibližovat Bohu, "malou cestu" bezprostřednosti a přímosti k Bohu a ono obcerstvující a životné ve styku s ním a s lidmi. V její poslední a nejdelší básni "Proč tě miluji, Maria" (květen 1897) to vyjadřuje zřetelně. Maria je tam popisována jako ta, která žije nenápadně všední ctností. Zvláště její pokorou, jak stát v pravdě, se cítí Terezie oslovena.

Oba zde nastíněné aspekty patří podstatně k Terezinu obrazu Marie. Maria je jí matkou s nejhlubším porozuměním - a současně zcela lidskou ženou z Nazareta, napodobitelnou pro každého. Vnitřní velikost karmelitky z Lisieux na konci jejího krátkého života můžeme jistě považovat také za ovoce této mariánské zbožnosti, zaměřené na evangelium a současně osobně vřelé mariánské zbožnosti.

Je třeba ještě vyzvednout, že Maria nebyla nikdy u Terezie degradována na pouhou vykonavatelku jejích přání. Na svém loži nemocných klade svým spolusestrám na srdce: "Když jsme se k sv. Panně o něco modlili a ona nás nevyslyší, je to známka, že nechce. Pak ji musíme nechat dělat, co chce, a nesmíme ji trápit dalšími prosbami." Marii musíme nechat volnost, ví přece lépe, co je pro nás dobré ; na ničem jí tolik nezáleží, než abychom vrostli do *společnosti s Kristem*, které je plností života.

Fr.Michael Jakel OCD

" Dal mi sílu a odvahu "
(Autobiografické spisy, 95)

Tvrdí se jistě právem, že většina lidí nedokáže v průběhu svého života zcela přijmout sám sebe. Proto tak mnozí žijí s velkými nebo malými komplexy méněcennosti. A kdo se sám nenaučil přijmout se, ten se také nestane žádným velkým milujícím, tím, který se pokusí přijmout svého bližního v každé situaci, ať si to "zasloužil" nebo ne ; jak známo, budeme podle Ježíšova horského

kázání teprve tehdy v plném slova smyslu dětmi Božími, když také my dáme svému "slunci lásky" vycházet každý den znovu na zlé i dobré (srv. Mt 5,45).

Aby se odvážil přijmout se, potřebuje člověk hluboké vědomí v srdci, že ho někdo zcela a úplně miluje jen pro něho samotného. Jaké štěstí, máme-li takové lidi!

Poslední přijetí, takřkajíc vyléčení každého komplexu méněcennosti od kořene, může dát - to je zkušenost Malé Terezie - jen ten, který je *láskou v osobě*. Terezie zakusila toto léčení kořene o vánocích 1886. Píše při pohledu zpět: "Terezie už nebyla tatáž. Ježíš proměnil její srdce." Prožívá to a popisuje skoro jako zázrak, že se mohla ve svých 14 letech, doslova přes noc, konečně úplně přijmout. Malý zážitek jí dává vyznat: Smím být *sebou* a tak *zůstat*, jsem milována, *tak jak jsem!* Nemusím se vůbec měnit! Ježíš se o vánocích stal slabým dítětem, abych i já, právě *pro* svou slabost, se cítila milována a v budoucnu hledala všecko moc a sílu u něho. "V oné noci, kdy se milý Bůh stal z lásky ke mně slabým a trpčím, mě učinil silnou a odvážnou."

Od těchto vánoce je Terezie osvobozena od svého pohledu na sebe, rázem je nyní uvolněna z nekřesťanské školy *sebezdonalování* a *sebeuposvěcování*. Ví: Ježíš mě napraví. Může mu říci: Ty, Ježíši, musíš všechno ve mně působit a také způsobíš! " - A kdo se už nemusí starat sám o sebe, je uvolněn pro lásku: "Ano, cítila jsem, že do mého srdce vkročila láska, nutnost zapomenout sama na sebe, abych jiným dělala radost, a od té doby jsem byla šťastna! ..."

Její otec a čtyři sourozenci nedokázali předtím deset let milovat ji zcela.

"Nová" Terezie, která se teď rozvíjí, se stane, viděno zvenčí, nejsvobodnějším člověkem, jakého si lze představit, na němž už nelze nalézt nickřečovitého. Na jejím novém stylu života bylo možno pozorovat: je klidná v sobě. V každé situaci se zakotvuje v Kristu a tím může odvážně vyjít ze sebe a každého hluboce obejmout: "Čím víc jsem spojena s Ježíšem, tím vroucněji miluji své sestry." Žít má smysl, když jsem milující a jsem jím stále víc. Tam chce vést pravá zbožnost. Co dělá proces tak bolestivým - přistupovat i k obtížným lidem, nechat se proniknout křížem, propůjčovat život-, to bolí. Terezie to "dokázala" při pohledu na Ježíše, který směl být odrána do večera jejím Vykupitelem a *Spasitelem*.

Autobiografie Terezina se v duchovní literatuře našeho století stala proto "velkým závodníkem" a už nikdy nedostíženým bestsellerem, protože v ní mohou všichni, od nejprostších

věřících až k nejučenějším teologům, spoluprožít, jak člověk, původně *neuroticky-egocentrický* a *špatnou náboženskou výchovou ještě jednou neuroticky*, je proměňován Bohem v největšího milujícího a největšího "misionáře" našeho století.

Tázána na slovo rozloučení, Terezie odpovídá: "Všecko jsem řekla: Jen láska se počítá!" A jedno z jejích nejposlednějších slov, krátce před smrtí udušením: "Nelituji toho, že jsem se upsala lásce, ne, nelituji toho!"

P.Theophan Beierle OCD

Terezie od Dítěte Ježíš se podobá člověku, který s vypětím všech sil bojuje proti něčemu, z čeho nevidíme ani přesnou podobu ani zláštní nepřátelství. Teprve v posledních letech, když sama vyrozuměla, že zvítězila, se odhaluje tvář protivníka: je to lež. Lež ve všech jejích podobách, které může na sebe vzít v křesťanství, maskovaná faleš, polovičatá opravdovost, přechody, kde svatost a bigotnost, umění a kýč, pravá mdloba a slabošství, hodné opovržení, tvoří nerozmotatelné klubko. Tereziiným osudem je žít na této hranici, být nejen stále - v životě i po smrti - ne pochopena, ale dosti často být i nepochopitelná, bojovat zbraněmi doby proti té době, muset zápasit slovy a obrazy kýčů na život a na smrt proti lži kýče, vysvlékat se se vši silou, kterou měla, z falešné kůže, aniž směla opustit své přikázané prostředí, aniž mohla, aniž chtěla... Proniká všemi líbeznostmi a padělkami k prosté, nahé pravdě evangelia...

A co napáchal kýč v mariologii! Co Terezie tady bezohledně nohou odstrčí, trochu jako by práskala bičem při vymetání chrámu, je okolo Matky Boží navršená zbožná, dobře miněná nepravda, která nakonec nechá duše odejít s prázdnou a brání jim, aby pily z pramene pravosti.

Hans Urs von Balthasar

(Sestry v Duchu, Einsiedeln 1979)

Kernworte der hl. Therese von Lisieux (2),

Karmelimpulse II/1993.

Přeložil Dr. Vojtěch Pola.

7. Mystické spojení s Marií - VI.část

XI Můj duch je jakoby veden, povzbuzován, ožívován a ovládán, mám-li v duši a v srdci láskyhodnou Matku, tak jako předtím, jakoby Ježíšův duch, přebývající ve mně, sám skrze mne konal všechny mé skutky.

Duch Mariin ve mně řídí téměř tímtež způsobem všechna má hnutí a činnost, duše žije jakýmsi novým, dosud neznámým a nevyzkoušeným způsobem v Bohu. Maria je můj život, jakési oživující ovzduší, v němž tak dýchám a žiji v Bohu, vznešenějším a vyšším způsobem než kdy předtím.

XII Nadpřirozený život duše v Marii, pro Marii, s Marií a skrze Marii v Bohu vzrůstá k větší dokonalosti a stálosti. To, co vnímám, zakouším a prožívám, jsou věci, o nichž jsem nikdy předtím nečetla a neslyšela.

Maria, má láskyhodná Matka, je životem mé duše a tak vlastně duší mé duše. Ona rodí v mé duši život duše v Bohu neboli božský život tím, že vlévá zkušenost, povzbuzení, posílení, a tak mohu s větší stálostí a pevností, čistotou atd. setrvat v božském životě v Bohu.

Toto vlévání oživujících milostí je mi udělováno tak bezprostředně z jejího láskyplného mateřského srdce, jako by byla naprostou vládkyní a rozdatelkou všech Božích pokladů, aby ozdobil naše duše a tak nás učinila Bohu milými. Bůh ji tak poctil a zvelebil, že ji ustanovil jako Matku a Královnu nade všemi poklady svých milostí, které má naprosto a navždy pod svou mocí.

(Podle P. Metoděje Minařika upravil Dr V.P.)

8. "JSI MILOVANÝ ČLOVĚK"

Nouwen H.J.M.

Od té doby, cos mě o to prosil, abych tobě a tvým přátelům napsal něco o duchovním životě, zaměstnává mě otázka, jestli existuje slovo, o němž bych chtěl, aby zůstalo ve tvé paměti po přečtení všeho, co bych ti chtěl říct. Během uplynulého roku se mi toto slovo poněkud vynořovalo z hloubi mého srdce. Je to slovo "milovaný". Protože jsem křesťan, slyšel jsem toto báječné slovo poprvé v příběhu o křtu Ježíše z Nazareta. "Jakmile Ježíš vystoupil z vody, hle - otevřelo se nebe a viděl Ducha Božího jako holubici, jak se snáší a sestupuje na něj. A z nebe se ozval hlas: "To je můj milovaný Syn, v němž mám zalíbení."

Už léta jsem tato slova četl stále znovu, přemýšlel o nich a měl

o nich dokonce kázání a přednášky, ale teprve od našich rozhovorů v New Yorku dostala pro mne smysl, který sahá daleko za hranice mé vlastní náboženské tradice. Naše mnohé rozhovory mne přivedly k vnitřnímu přesvědčení, že tato slova: "Ty jsi můj milovaný syn" odkrývají nejnítějnější pravdu každého člověka, lhotejno, ke které zvláštní tradici patří.

Frede, všechno, co bych ti chtěl říci, je shrnuto v přípovědi: "Jsi milovaný člověk."

Jsme požehnání

Jako milované děti Boží jsme požehnání. Slovo "požehnání" se mi stalo v posledních letech velmi důležitým a ty jsi jedním z lidí, kteří mě k tomu přivedli.

Vzpomínáš si ještě, jak jsi mě vzal jednoho sobotního rána do synagogy v New York City? Když jsme tam přišli, zjistili jsme, že se konala "bar mitzvah". Třináctiletý mladík byl přijímán společenstvím do stavu dospělých. Poprvé předsedal bohoslužbě. Předčítal úsek z knihy Genesis a měl krátkou promluvu o tom, jak je důležité být k svému okolí ohleduplný. Rabín a jeho přátelé mu to potvrdili a jeho rodiče mu dali své požehnání. Bylo to poprvé, co jsem zažil bar mitzvah a byl jsem hluboce dojat - především požehnáním rodičů. Pořád ještě slyším říkat otce: "Můj synu, cokoliv se ti stane ve tvém životě, budeš-li úspěšný nebo ne, budeš-li slavný nebo ne, zůstaneš-li zdravý nebo ne - buď vždy pamětliv toho, že tvá matka a já tě nade vše milují." Když to řekl před tváří celého společenství a při tom se díval s náklonností na mladíka, který stál před ním, vstoupily mi slzy do očí a pomyslel jsem si: "Jaká to milost takové požehnání."

Stále silněji si uvědomuji, jak my, úzkostné, ustrašené, nejisté lidské bytosti, potřebujeme požehnání. Děti potřebují požehnání svých rodičů, rodiče potřebují požehnání svých dětí. Všichni potřebujeme, abychom se vzájemně žehnali: učitelé a učitelníci, rabíni a žáci, biskupové a kněží, milující a přátelé.

Ale dovol mi, abych napřed blíže vysvětlil, co se myslí slovem "požehnání". V latině značí žehnati "benedicere". Slovo "benedicere", které se vyskytuje v mluvě mnoha církví, znamená doslova: říkat (dicere) o někom dobré (bene). Vidím v tom hluboký smysl. Neboť skutečně potřebuji, abych slyšel o sobě říkat dobré věci, a vím, jak velice i ty jsi na tom závislý. Dnes často mluvíme o tom, že se musíme vzájemně potvrzovat. Když neprožíváme někdy potvrzení, můžeme jen špatně žít. Když

někoho žehnáme, znamená to, že mu darujeme potvrzení v co nejvyšší formě.

Požehnání je podstatně víc než slovo chvály nebo uznání ; je víc než poukaz na schopnosti nebo dobré skutky člověka ; znamená víc, než někoho postavit do dobrého světla. Vyslovit nad někým požehnání znamená vyslovit souhlas nad tím, že tento člověk je milován a stvrdit to. Ba ještě více : požehnání vytváří skutečnost, o které samo mluví. V našem světě je mnoho vzájemného obdivování, ale stejně tak mnoho vzájemného posuzování. Každé požehnání jde daleko nad rámec rozlišení obdivu nebo odsouzení, ctnosti nebo neřesti, dobrých nebo špatných skutků. Požehnání zasahuje původní dobrotu druhého a vzbuzuje v něm pocit, že je milován.

Slova žehnání, která si vzájemně vyslovujeme, jsou ohlasem požehnání, které na nás spočívá od věčnosti. Je nejhlubším souhlasem s naším pravým bytím. Potřebujeme neustálého žehnání, které nám vypovídá stále znovu výslovně o pravdě, že patříme milujícímu Bohu, který nás nikdy neopustí, nýbrž nám vždycky znovu bude připomínat, že jsme na každém kroku svého života vedeni láskou.

Přeložil: V. Pola

Pokračování v příštím čísle.

9. Informace

Všem našim přátelům a dobrodincům bychom rádi sdělili, že rekonstrukce staré školy v Kostelním Vydří, kde mají bydlet sestry III.řádu, pokračuje přes různé obtíže zdárně kupředu.

Současně pokračují práce na dokončení přístavby kláštera. Pokud se nám podaří zajistit chybějící finanční prostředky, doufáme, že během měsíce listopadu bychom mohli práci ukončit a objekty slavnostně posvětit.

O konkrétním datu Vás budeme informovat v Katolickém týdeníku.

Karmel - Časopis Řádu bratří blahosladené Panny Marie Karmelské se sídlem v Kostelním Vydří. Vydává Karmelitánský klášter tamtéž. Odpovědný redaktor : P.Vojtěch Kodet. O. Carm.

Tisk: Agrodát - RETIA Jindřichův Hradec.

ISSN - KARMEL 1210 - 499 X